

SENYORETA, VEIG QUE AQUESTA PEL·LÍCULA LI AGRADA

Era una tarda d'octubre de 1987. Ella tenia un dia horriblement trist. I no havia de fer res, aquella tarda. Una combinació perillosa. Va decidir dirigir-se al lloc on pensava que podia trobar el Cometa. Estava convençuda que hi seria: era un home de costums regulars, tot i que d'una regularitat gens maniàtica que es podia trencar per qualsevol motiu més interessant. La regularitat d'ella, en canvi, era irrompible. Precisament perquè aquell dia, de forma molt inusual, no tenia cap activitat regular, va decidir-se per aquesta acció en ella insòlita. Anar a observar el Cometa. Podia ser una acció arriscada, de les que et canvien la vida. Per a ella no era fàcil apropar-s'hi. Gairebé no es coneixien. Les trobades anteriors, pràcticament inexistent, segurament no eren significatives per a ell. Per a ella, en canvi, res no era anodí. Cap paraula, cap mirada: tot era objecte d'interpretació. Era, simplement, un dels seus entreteniments preferits. Pensava en ell des de feia un temps, però mai no parlaven. Una trobada efímera a la primavera anterior («¿la senyora vol una tassa de te?») li havia donat la mesura de la seva delicadesa. Des de llavors, s'havien vist a la feina, s'havien saludat, res més.

I ara volia mesurar altres coses. Mesurar la capacitat de seducció del Cometa i del seu entorn sobre la seva ànima devastada. Per això aquella tarda havia adoptat la ferma resolució d'entrar en aquell lloc per sortir-ne transformada. Sortir-ne transformada o no sortir-ne. Mai no havia entrat a un lloc (ni tan sols a la universitat) amb un projecte tan ambiciós. Al capdavant, no era més que un bar. Tot i que, per ser exactes, era molt més que un bar. N'havia sentit a parlar moltes vegades i hi anava amb curiositat acumulada. Era un local especial, tenia màgia, i tot feia pressentir que estava destinat a entrar, com a mínim, a la galeria dels mites locals. Pagar o no pagar la copa que t'hi prenies era un fet irrellevant, perquè els dos homes singulars que el portaven (a la ruïna, però també a la llegenda) no paraven esment en qüestions de diners i podien, per exemple, fer venir un músic de Nova Orleans o de Filadèlfia, pagar-li el bitllet i l'estada en un hotel de luxe, i tenir aquell dia el local buit per falta de promoció i d'olfacte comercial, que no corria per les seves venes en la mateixa proporció amb què ho feien la sensibilitat i la tendresa. De manera que allà no pagava gairebé ningú, tret del Cometa, que per la seva estranya relació amb els diners, es veia impulsat a pagar sempre i a la més mínima ocasió, a desfer-se dels diners sota qualsevol pretext, com si fossin un mocador contaminat, un material perillós que has d'apartar com més lluny millor. Situat al casc antic, prop del monestir d'un poble antic, el lloc tenia les parets de pedra que reflectien una llum difusa i càlida, l'atmosfera conventual que fa la sensualitat més intensa, i l'aspecte de casa de pagès que fa l'amor més terrenal i salvatge. Durant una llarga (segurament, en termes de negoci, massa llarga) etapa, només els iniciats en coneixien l'existència, de manera que mai no era ple, cosa que contribuïa a fer-lo encara més agradable.

Aquella tarda, quan va arribar-hi, devia estar tancat, però com la Lot no sabia res d'horaris de bars que obren a les vuit de la tarda, va acabar d'obrir la portalada entreoberta i es va colar a dintre. Hi havia tres persones. En el paper de barmà, el Philippe eixugava gots amb les seves mans àgils i aristocràtiques, els ulls felins i bellíssims perduts a l'horitzó. En el paper d'amo, el Miquel. Rondinant amb el seu posat canalla i tendre, proferia mecagundéus i intentava encendre una estufa de llenya. En el paper de client, assegut a la barra, el Cometa. Quan ella va entrar, el va veure d'esquena, estava fent un signe al barmà, que va deixar d'eixugar gots i va posar, segurament per enèsima vegada, el so estripat d'un saxo que semblava esforçar-se per arrencar cada nota de les entranyes profundes de la terra. Era (ella no ho sabia encara) la versió de *Loverman* que Charlie Parker va estar a punt de no gravar perquè no arribava a l'estudi, i quan va arribar (o més ben dit, el van fer arribar), anava tan col·locat que semblava impossible que pogués fer la feina, però va aconseguir acabar la cançó a batzegades, com bé es pot escoltar. Era tan estranya que mentre la gravava ningú no pensava que es pogués donar per bona. Era més que estranya, era pertorbadora. I així, no sols va sortir al mercat sinó que es va convertir en una versió de referència en la història del *beebop*.

Però de versions de *Loverman* la Lot no en sabia res. L'única cosa que sabia era que algú tocava dintre les parets de pedra com si s'asfixiés. A ella també li faltava aire quan volia obrir la boca per dirigir-se a l'home de la barra, per això no deia res, es limitava a mirar-lo, cosa que podia fer sense problema perquè ell estava absorbt en la música, concentrat en les notes, a les quals de sobte enviava petons apassionats, i a continuació tornava a la seva copa i al seu cigarret amb un posat melancòlic. I quan les notes deixaven de sonar demanava que de nou recomencés la peça. I el barmen repetia l'operació.

Ni tan sols s'havia girat quan ella havia entrat. No obstant, el que feia de barmen l'havia informat de la presència de la noia. Llavors, ell la va saludar amb cortesia (una cortesia tan extrema que a la Lot sempre li semblava un mecanisme per controlar la insolència salvatge que de vegades havia observat en ell) i va continuar perdut en les notes. Ella es va apropar i va seure a la barra, a una certa distància respectuosa, per no trencar una solitud que potser ell desitjava. No havien pas quedat. Es coneixien de la feina. A la feina, en aquells temps, també era un personatge a estones, per tant també se n'hauria pogut enamorar a la feina. Però davant d'aquella barra i amb les notes de *Loverman* de fons, en el món de referents cinematogràfics en què la generació de la Lot havia estat educada, era molt més personatge, sense cap dubte. És a dir, molt més novel·lable. La qual cosa equival a dir que per a ella era molt més real, o per explicar-ho millor, més vívid, a causa de la intensitat amb què els personatges ens marquen si els comparem amb les persones.

El Cometa s'hi enterrava sovint, a les profunditats d'aquell bar conventual. Quan no era a la barra seia en un esglaó de pedra d'un racó fosc, i des d'allà la seva presència fumejant i solitària contemplava en silenci no se sap què. Quan ell es va cansar de *Loverman*, va sonar *A love supreme* una vegada i, tot seguit, durant uns instants, la música va parar. Llavors va dir al que feia de barmen: «Posa una cançó per a aquesta dona». «Dona» no devia dir-ho, ni parlar-ne, en un tipus de frase com aquesta no ho hauria dit mai. Hauria dit «dama», o «senyora», i així ho devia fer també aquell dia. I el seu amic va posar *Sophisticated Lady*. Segurament el seu amic va pensar que aquella cançó no podia fallar, fos el que fos el que no havia de fallar i fos quina fos la relació del seu amic i client amb aquella nouvinguda. Aquella era una cançó coneguda, infal·libre en la veu de la Billie Holiday, una cançó d'aquelles que no per haver-la sentit moltes vegades perden la seva intensitat brutal, d'aquelles que només algú amb la sensibilitat musical d'un centpeus pot aconseguir ignorar.